

“KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE GIDA GÜVENCESİ” BAŞLIKLİ DÜNYA GIDA GÜNÜ SEMPOZYUMU’NU GERÇEKLEŞTİRDİK

Kimya ve Ziraat Mühendisleri Odalarıyla ortaklaşa olarak, “Küresel İklim Değişikliği ve Gıda Güvenesi” başlıklı Dünya Gıda Günü Sempozyumumuzu yakın zamanda kaybettiğimiz Prof. Dr. Gürol Ergin anısına 15 Ekim 2016 tarihinde Ankara’da gerçekleştirdik.

Sempozyumun açılışında üç Oda’yı temsilen Kimya Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Ali Uğurlu, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Türkiye Temsilcisi Yuriko Shoji ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Dr. Durali Koçak birer konuşma yaptılar.

İktisatçı-Yazar Mustafa Sönmez’in, “Türkiye’de 2000’li Yıllar Sonrası Yoksulluk ve Yoksulluk Yönetimi” ve İnşaat Yüksek Mühendisi Dursun Yıldız’ın “Gıda Jeopolitiği ve Türkiye” başlıklı sunumlarının ardından Yönetim Kurulu Başkanımız Yusuf Songül’ün yönettiği “Yoksullaşan Türkiye’de Gıda Hakkı” başlıklı oturumda, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Ertuğrul “Yükselen Hayvansal Ürün Fiyatları-Kırmızı Et”, Ankara Üniversitesi Önceki Rektörü Prof. Dr. Cemal Taluğ “Gıda ve Tarım Sisteminde Etik Sorun Alanları” Başkent Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Şahinöz “Dünya Tarımında Değişen Paradigmalar ve Gıda Güvenesi” ve Odamızın Yönetim Kurulu Üyesi Kemal Zeki Taydaş “Gıda Hakkı” başlıklı sunumlarıyla konuşmacı olarak yer aldı.

Ziraat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Özden Güngör’ün yönettiği “İklim Değişikliğinin Gıda ve Tarıma Etkileri” başlıklı ikinci oturumda ise Meteoroloji Mühendisleri Odası Eski Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Küçük “Gıda Güvenesinde, Değişen İklimin Ardındaki Gerçekler”, Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetim Kurulu Üyesi Prof.Dr.Murat Türkeş “İklim Değişikliğinin Gıda ve Tarıma Etkileri”, FAO Türkiye Temsilci Yardımcısı Dr. Ayşegül Akın “İklim değişikliği: FAO’nun bakış açısı” ve Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi’nden Dr. Ethemcan Turhan “Emekle Ekmek Arasında: Küresel İklim Adaleti ve Mevsimlik Tarım İşçiliği” başlıklı birer sunum yaptılar.

Gün boyunca; iklim değişikliğinin tarım ve gıdaya etkilerinin, gıda etiğinin, gıda hakkının, açlığın ve yoksulluğun konuşulduğu, sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin, akademisyenlerin, meslektaşlarımızın, üyelerimizin ve öğrencilerimiz katıldığı Sempozyumun sonuç bölümünde; Ziraat Mühendisleri Odası Eski Yönetim Kurulu Başkanı Doç. Dr. Gökhan Günaydın “Türk Tarım Sektörü ve Gıda Güvenesi” başlığı altında genel bir değerlendirmede bulundu.

Sempozyum sırasında yapılan sunumlara www.gidamo.org.tr adresinde yer alan Dünya Gıda Günü Sempozyumu haberindeki bağlantılardan ulaşabilirsiniz.

Basın Açıklaması

DÜNYA GIDA GÜNÜ BASIN AÇIKLAMASI DEĞİŞİKLİĞİNDEN EN ÇOK ETKİLENENLER, EN AZ SEBEP OLANLARDIR...

13 Ekim 2016

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), 1979 yılında almış olduğu bir kararla, 16 Ekimi Dünya Gıda Günü olarak ilan etmiştir, sonraki yıllarda değişik temalarla kutlanmaya devam edilmiştir. Yapılan etkinliklerde, açlığın önüne geçilmesi, yeterli ve güvenilir gıdaya erişimin herkes için sağlanması konularına dikkat çekilmesi amaçlanmaktadır.

FAO, bu yıl Dünya Gıda Günü temasını “iklim değişiyor. O halde gıda ve tarım da değişmeli” olarak belirlemiştir. Bu tema çerçevesinde düzenlenecek olan etkinlikler ile iklim değişikliğinin tarımsal üretime etkisi ile yaşanan ve önümüzdeki yıllarda ortaya çıkacağı öngörülen gıda yetersizliğine dikkat çekilmesi amaçlanmaktadır.

Bizler, her yıl bu tarihte, açlığı, açlıkla mücadeleyi, yetersiz beslenmeyi, kaynakların adaletsiz paylaşımını ve muhtemel çözüm yollarını gündeme taşıyoruz. Biliyoruz ki; dünyanın geri bırakılmış coğrafyalarında açlık kronikleşmiş bir sorunsu; açlıktan insanlar ölmeye devam ediyorsa; bu, yeryüzünün ve bütün insanlığın en önemli sorunudur.

Bugün dünyamız 7,5 milyar insana ev sahipliği yapıyor. Orman tahribatı küresel sera gazı emisyonlarının %10-11'ine sebep oluyor, tarım arazilerinin %33'ü orta ve üst düzeyde toprak bozulumuna uğramış durumda, hava olaylarının neden olduğu kuraklık dünyayı olumsuz etkiliyor, yağışların azalması ve su kaynaklarının yanlış yönetimi nedeniyle temiz su sıkıntısı baş gösteriyor. Sonuç olarak sağlık sorunları ve göç giderek artıyor. İklim değişikliği ve küresel krizlerin önümüzdeki dönemde kırsal kesimi daha da yoksullaştırmaktan kaygı duyuyoruz.

Sürekli vurguladığımız gibi, gıda insan hayatı için vazgeçilmez bir ihtiyaç, gıdaya ulaşım ise bir insanlık hakkıdır. Yaşadığımız çağda küresel bir silaha dönüşen su, gıda ve enerji bizim gibi ülkeler üzerinde en önemli hegemonya aracı haline gelmiştir. Hızlı büyüyen ekonomilerde talep tırmandığı, dünyada nüfus arttığı, tarım alanları üzerinde baskı sürdüğü, iklim değişikliği etkileri devam ettiği ve tabii en önemlisi, bu siyasi ve ekonomik yaklaşım böyle gittiği sürece, dünya gıda fiyatları da artmaya devam edecektir.

İklim değişikliği ve kuraklık sonucunda kırsal kesimde yaşayan ve tarımla uğraşan insanlar; yoksulluk ve açlık riski altında olmakla beraber kaynaklara da sınırlı bir erişim içerisindedirler. Sonuç olarak kırsalda yaşayan insanların şehirlere hızlı ve kontrolsüz göçü, çarpık kentleşme, kent kültüründe bozulmalara ve yoksullaşma artışına neden olmaktadır. Ülkemizde üretimdeki artış hızı, nüfus artış hızının altında kalmıştır. Ülkemizdeki hayvan varlığının azaldığını dolayısıyla et üretiminin düştüğünü de göz önüne alırsak, açlık ve ithalata bağımlılığı bizim ülkemizin de en büyük sorunları arasında sayabiliriz. Tarım ve hayvancılık toplumun gıda güvencesidir. Geleceğimiz üzerinde söz sahibi olmak için kendi kendimizi yönetebilme yeterliliğimiz olmalıdır.

Tüketicinin gıdaya erişimi giderek zorlaşırken, sektördeki özelleştirme girişimleri, taşeronlaşma, gıda güvenilirliğini tehdit eden uygulamalar ve ilgili meslek örgütleri, kurum ve kuruluşların görüşü alınmadan yapılan hukuki düzenlemeler, yaşanan sıkıntıları daha da artırmaktadır. Aslında, dünyada yaşanan açlık ve yetersiz beslenmenin nedeni üretim yetersizliği değil, üretim ve tüketimin adaletli bir şekilde sağlanamamasıdır. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde de belirtildiği gibi, insanların temel gereksinimi olan gıdanın eşit ve adil dağıtılmadığı bir dünya güvenli değildir.

Bizler, gıda egemenliğinin; ülkelerin tarım, hayvancılık, depolama gibi gıda kaynaklarını belirleme ve yönetme hakkı olduğuna inanarak, kalıcı çözümün yardımlarla ya da hibelerle sağlanamayacağını, kırsal kesimde teşvik ve sosyal korumaya yönelik politikaların en üst seviyelere çıkarılması gerektiğini, tarım politikalarının

temel hedefinin; ülke nüfusunu nitelik ve nicelik olarak besleyecek bir tarımsal üretim düzeyinin sağlanması gerektiğini, doğru ve yeterli beslenmede gıda çeşitliliğinin önemli olduğunu ve bunu ancak yerli tarım, yerli üretimle sağlayabileceğimizi, halkımızın herkes gibi sağlıklı, kültürel açıdan uygun ve sürdürülebilir gıdaya ulaşma hakkı olduğunu savunuyoruz.

Bizler TMMOB'ne bağlı Gıda Mühendisleri, Kimya Mühendisleri ve Ziraat Mühendisleri Odaları olarak, gıdanın ve dünyanın doğal kaynaklarının hegemonya aracı olarak kullanıldığı bir yaşamın sürdürülebilir olmadığını söylüyoruz. Akın ÖZDEMİR'in "Türkiye; insanı aç, hayvanı aç, toprağı aç olan bir ülke olmaktan kurtarılmalıdır" sözü amacımızı net bir şekilde özetlemektedir.

Açlığın ve yetersiz beslenmenin gündemde olmadığı, güvenli gıdalar tüketebildiğimiz bir dünya ve Türkiye için; başta politika oluşturucular ve yöneticiler olmak üzere, hep birlikte çaba sarf etmek bir görev olarak görülmelidir.

Yusuf SONGÜL
Gıda Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Dr. Ali UĞURLU
Kimya Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Özden GÜNGÖR
Ziraat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

22 MART DÜNYA SU GÜNÜ'NDE ALANLARDAYDIK...

Dünyada giderek büyüyen temiz su sorununa dikkat çekmek, içilebilir su kaynaklarının korunması ve çoğaltılması konusunda somut adımlar atılmasının sağlanmasında teşvik olmak amacıyla, 22 Mart Dünya Su Günü Kutlamaları çerçevesinde, birimlerimizle birlikte yurdun çeşitli yerlerinde bir dizi faaliyet gerçekleştirdik. Bu kapsamda, gelecekteki meslektaşlarımız olan sevgili öğrenci arkadaşlarımızın organizasyonunu yürüttüğü etkinliklerde birçok şehirde olduğu gibi Ankara'da da stantlar açılarak, halkımızla "su" konusunda sohbetler edildi, broşürlerimiz dağıtılarak soruları yanıtlandı. ■

22 MART DÜNYA SU GÜNÜ BASIN AÇIKLAMASI DAHA YAŞANABİLİR TEMİZ BİR DÜNYA İÇİN TERTEMİZ BİR SU

22 Mart 2016

Su bir içecek olmanın yanı sıra gıda güvenliğinin ve gıda güvencesinin sağlanmasında olmazsa olmaz unsurlardan biridir. Su güvencesi olmadığında gıda güvencesinden, su güvenliği olmadığında ise gıda güvenliğinden söz etmek mümkün değildir. Güvenli su, içerisinde hastalık yapan mikroorganizmalar ve toksik kimyasal maddeleri içermeyen ve gerekli mineralleri de dengeli biçimde bulunduran sudur. Vücuttaki su oranının yeterli düzeyde tutulması yaşamsal önem taşıdığından vücuttan kaybolan miktarlarda su alınması zorunludur. Temiz ve erişilebilir suya ulaşma bir insanlık hakkıdır.

Su ile ilgili sorunlar her geçen gün artmakta ve boyutları da paralel olarak büyümektedir. Dünya’da ve ülkemizde özellikle içilebilir su kaynakları hızla kirletilmekte, ticarileştirilmekte ve tüketilmektedir. Bu duruma düzensiz kentleşme, nüfus artışı ve kontrolsüz sanayileşme neden olduğu gibi atıkların uygun şekilde arıtılmadan doğrudan çevreye verilerek temiz sulara karışması da neden olmaktadır.

HES’ler ile sular özelleştirilmekte, tek bir dere üzerinde birçok HES yapılmakta, orada yaşayan diğer canlıların sudan yararlanma koşulları kısıtlanmakta, suyun öz niteliği değişmekte, içerisinde yararlı organizmalar bulunan, tarıma, hayvancılığa veya içme amacıyla kullanıma uygun olan “su varlıkları” giderek yok olmaktadır.

Güvenli Suya Ulaşımında Tüketicilere Düşenler;

- Pet şişelerdeki ve damacanalardaki sular güneş ışığına maruz bırakılmamalıdır.
- Evlerde ve işyerlerinde kullanılan sebiller ve damacanalarda kullanılan pompalar etkin bir şekilde düzenli olarak temizlenmelidir.
- Damacana suları yetkili bayilerden alınmalı, satın alınan damacananın kapağı, emniyet bandı, etiketi, üretim/son kullanma tarihi ve parti seri numarasının bulunup bulunmadığı kontrol edilmelidir.
- Suyu alan güvensizlik nedeniyle su arıtma cihazlarına yönelik çok artmıştır. Ancak evsel su arıtma cihazlarının pazarlanması sırasında tüketiciye bilgi aktarımı konusunda zaman zaman yanlış yönlendirilmeler olabilmektedir. Bakım, temizlik, filtre değiştirme gibi konuların bu cihazlarda çok önemli olduğu unutulmamalıdır.
- Analizi yapılmamış, kontrolsüz çeşme ve su kaynakları, güvenli olmayan kuyu suları; içme suyu, mutfakta kullanma suyu ve tarımsal üretimde sulama suyu olarak kullanılmamalıdır.

Her alanda olduğu gibi güvenli suya ulaşmak için de tüketicilerin bilinçli ve aktif olması, bir yandan kişisel kullanımlarında tüm önlemleri alarak su tasarrufu sağlarken, diğer yandan denetim konusunda da yetkili kurumlar üzerinde baskı oluşturmaları ve karşılaştıkları olumsuzluklarla ilgili şikâyet ve önerilerini Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Müdürlüklerine iletmesi büyük önem taşımaktadır.

Yukarıda ifade edilenlerden yola çıkılarak; su güvencesi ve su güvenliği konusunda sorumluluğu olan kamu kurum ve kuruluşlarından yerel yönetimler ile Sağlık Bakanlığının üzerine büyük sorumluluklar düşmektedir. İçme ve kullanma su havzalarının kontrolsüz bir şekilde imar alanlarına dönüştürülmesiyle çevresel atık yönünden kirlenmesine sebep olmaktadır. Bu çevresel kirliliği yok edecek olan da kamunun kanunla yetkilendirilmiş kuruluşlarıdır.

Kentleşme anlayışı bu mantıkla devam ettiği sürece önümüzdeki nesillere içilebilecek nitelikte kaliteli ve sağlıklı su sağlanması konusunda büyük sıkıntılar yaşanacaktır. Yaşadığımız bu dünyanın gelecek kuşakların emaneti olduğunu düşünenecek olursak, herkesin üzerine çok büyük sorumluluklar düştüğünü unutmamak gerekir.

İnsanın en yaşamsal gereksinimlerinden olan temiz ve sağlıklı suya ulaşmak temel insanlık hakkıdır. Kamu yöneticileri, halkın temiz ve sağlıklı suya ulaşmasını sağlamalıdır. Her bireyin temel ihtiyaçlarını karşılayacak kadar suyun ücretsiz olarak sunulması gerekir. Hava gibi yaşamsal olan sudan kâr elde edilmesi anlaşılabilir ve adil değildir. Yeni-serbest piyasa eğiliminin bir aktörü olan özelleştirmeye suyun ticarileştirilmesi alet edilemez.

DAHA YAŞANABİLİR TEMİZ BİR DÜNYA İÇİN
TERTEMİZ BİR SU dileğiyle basın ve kamuoyuna saygıyla duyurulur.

**TMMOB Gıda Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

Haber

21 MAYIS DÜNYA SÜT GÜNÜ'NDE ALANLARDAYDIK...

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Dünya Süt Günü kutlamaları kapsamında birimlerimizle birlikte yurdun çeşitli yerlerinde bir dizi faaliyet gerçekleştirdik.

Etkinlikler kapsamında, gelecekteki meslektaşlarımız olan sevgili öğrenci arkadaşlarımızın organizasyonunu yürüttüğü etkinliklerde birçok şehirde olduğu gibi Ankara'da da stantlar açılarak, her yaştan tüketicilerle süt konusunda sohbetler edildi, broşürlerimiz dağıtılarak soruları yanıtlandı. Bilgi kirliliğinin hâkim olduğu bu alanda, tüketicilere doğru bilgiler ulaştırılmaya çalışıldı. Süt tüketiminin artırılması ve sokak sütü tüketilmemesi yönünde farkındalık yaratılmaya çalışıldı.

Odamızın "Üretimden Tüketime Süt ve Sağlık- Sorular ve Yanıtlar" ve "Süt" başlıklı broşürlerine www.gidamo.org.tr adresinden yayınlar bölümünden ulaşabilirsiniz.

Odamızın Dünya Süt Günü dolayısıyla yaptığı basın açıklaması aşağıda yer almaktadır.

DÜNYA SÜT GÜNÜ BASIN AÇIKLAMASI

21 Mayıs 2016

1956 yılında, sütün önemine dikkat çekmek amacıyla Uluslararası Sütçülük Federasyonu'nun (IDF) aldığı kararla 21 Mayıs "Dünya Süt Günü" olarak kutlanmaya başlamıştır. Ülkemizde ise Dünya Süt Günü, Bakanlığın aldığı kararla 1991 yılından bu yana kutlanmaktadır.

Kalsiyumun ana kaynağı olan süt, içerdiği protein, vitamin ve minerallerle fiziksel ve zihinsel gelişimde büyük rol oynamaktadır. Sütü tüketmenin yaşı yoktur. Her yaş grubundan insan için gerekli bir besin kaynağı olan süt, özellikle çocukluk, hamilelik, emzicilik ve yaşlılık dönemlerinde yeterli miktarlarda tüketilmelidir. Büyüme çağındaki çocuk ve gençlerin günde en az iki bardak süt tüketmesi gerekmektedir.

Okullarda Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı işbirliğiyle uygulanan "Okul Sütü" projesine devam edilmeli, güvenli bir biçimde uygulanması sağlanmalıdır.

Dünya geneline bakıldığında her ülke için farklı miktarlarda süt ve süt ürünleri tüketimi söz konusudur. Ülkemizde ise süt içme alışkanlığının çok az olduğu görülmektedir. Yıllık kişi başına düşen 24 litre süt tüketimi miktarı ile ülkemiz, AB ülkeleri ve ABD'nin çok gerisinde yer almaktadır. Daha sağlıklı bir toplum için, ülkemizde kişi başına düşen sağlıklı süt tüketiminin artması gerekmektedir.

Ülkemizde sütün daha fazla tüketilmesi için çiğ süt fiyatları ile perakende süt fiyatları arasındaki fiyat farkının düşürülmesine yönelik politikalar oluşturulmalıdır. Bunun için; Süt üreticilerinin bir araya gelmesini sağlayacak teşvikler oluşturulmalı, kooperatifler desteklenmeli, yerel yönetimler süt ile ilgili süreçlere dahil olmalı, sütün tüketiciye ulaştırılmasında etkili ve sonuca odaklı organizasyonlar planlanmalıdır.

Ülkemizde süt tüketimi ile ilgili en büyük sorunlardan biri bilgi kirliliğidir. Uzman olmadıkları halde halkı yanlış yönde etkileyen kişiler, yanlış bilgi vererek kamuoyunu yanlış yönlendirmekte, tüketicilerin aklını karıştırabilmektedirler. Tüketiciler süt ve süt ürünleri konusundaki bilgi kirliliğine itibar etmemelidir.

Sokakta satılan sütler kayıtdışı olup satın alınmamalıdır. Ambalajsız olarak satılan bu sütlere, dayanma süresinin uzatılması amacıyla kimyasal maddeler katılabilmekte, yağı alınarak su ilave edilebilmekte veya değişik hileli işlemler uygulanabilmektedir. Bu sütler tüketiciye ulaşana kadar soğuk zincir sağlanmadığından mikroorganizma yükü artabilir. Sokaktan alınan çiğ süt evlerde kaynatıldığı için sütte vitamin kaybı, renk ve lezzet değişiklikleri olabileceği unutulmamalıdır.

Tüketiciler her zaman orijinal ambalajlı pastörize veya uzun ömürlü (UHT) sütleri tüketmeye özen göstermelidir.

Süt ve süt ürünlerindeki denetimler artırılmalı, sokak sütü ve kayıt dışı üretime izin verilmemelidir.

Süt Gününüzü kutluyoruz.

TMMOB Gıda Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu